

Bird & Bird & Aktuality z EÚ legislatívy

November 2020

V tomto vydaní aktualít z EÚ legislatívy Vám prinášame pohľad na budúci rámec pripravovanej regulácie umelej inteligencie a nadviažeme tiež na informácie k vývoju regulácie digitálnych služieb, ktoré sme poskytli v minulom vydaní.

Subjekty z finančného sektora môže zaujať pripravovaná legislatíva týkajúca sa digitálneho financovania a regulácie krypto-aktív a poskytovateľov IKT služieb pre finančné inštitúcie sa môže dotýkať aj Návrh nariadenia pre Finančné služby – zvýšenie odolnosti proti kybernetickým útokom (nové pravidlá).

Pre Telekomunikačný sektor poskytneme stručné informácie o postupe Spojeného kráľovstva pri implementácii nového európskeho telekomunikačného kódexu (Európsky kódex elektronických komunikácií).

Na záver pripájame prehľad aktuálne prebiehajúcich verejných konzultácií.

Obsah:

1 [Umelá inteligencia](#)

2 [Regulácia digitálnych služieb](#)

3 [Finančný sektor](#)

4 [Telekomunikačný sektor](#)

5 [Verejné konzultácie](#)

1. Umelá inteligencia

Z posledných týždňov sú známe zásadné poznatky o tom, čo možno očakávať od pripravovaného legislatívneho návrhu Európskej umelej inteligencie, ktorý má Európska komisia predložiť začiatkom roka 2021.

Posledné diskusie potvrdili, že regulácia tejto novej technológie sa opiera o úzko prepojené legislatívne iniciatívy, počnúc novou EÚ stratégiou pre dáta, vytvorením jednotného trhu s dátami až po plán Komisie tzv. „Green Deal“, reagujúci na výzvy v oblasti klímy a životného prostredia. Konečným cieľom je zabezpečiť udržateľnú digitálnu ekonomiku a naplniť ambíciu vytvoriť taký európsky regulačný rámec pre umelú inteligencia, ktorý by mohol byť vzorom pre zvyšok sveta.

Výbor Európskeho parlamentu pre umelú inteligencia v digitálnom veku (AIDA) usporiadal v dňoch 26. a 27. októbra prvé dve vypočutia s výkonnou podpredsedníčkou Komisie Margrethe Vestager a komisárom pre vnútorný trh Thierry Bretonom. Zriadenie výboru AIDA potvrdzuje strategický význam témy pre zákonodarcov EÚ, pretože bol zriadený s cieľom vytvoriť inštitucionálne fórum pre koordináciu prác na pripravovaných právnych predpisoch s ďalšími inštitúciami EÚ a pre diskusiu o hlavných otázkach, ktoré regulačný rámec pre umelú inteligencia bude musieť riešiť.

Podpredsedníčka Vestager počas diskusie vo výbore AIDA zdôraznila prístup zameraný na človeka, ktorý v súčasnosti uplatňuje Komisia a ktorý sa zameriava na vytvorenie ekosystému excelentnosti a dôvery založeného na hodnotách, na ktorých je postavená spoločnosť EÚ. Komisár Breton vyzdvihol strategický význam, ktorý pri regulácii umelej inteligencie zohrávajú dáta, najmä priemyselné. Breton zdôraznil, že cieľom výkonnej moci EÚ je vytvorenie jednotného trhu s dátami, ktorý zabezpečí interoperabilitu dát, ako aj odolnosť dátových súborov.

Francúzsky komisár tiež predstavil **štruktúru pripravovaného návrhu o umelej inteligencii**. Očakáva sa, že hlavné oblasti budú nasledovné:

- **Definícia umelej inteligencie**, ktorá bude funkčná a dostatočne široká, aby mohla pokrývať aj budúci technologický vývoj;
- **Prístup založený na riziku pri regulácii umelej inteligencie** so špecifickými obmedzeniami pre tzv. „vysoko rizikové aplikácie umelej inteligencie“;
- **Biometrické identifikačné nástroje**, od ktorých sa bude vyžadovať súlad s konkrétnymi štandardmi zhody rovnako uplatniteľnými na systémy umelej inteligencie z EÚ aj tretích krajín, ak tieto budú predávané v EÚ;
- **Jasné informácie** pre používateľov, ktoré zaistia transparentnosť a právnu istotu;
- **Skutočné dátové hospodárstvo**, ktoré umožní EÚ spracúvať a ukladať (najmä priemyselné) dáta v rámci svojich hraníc a urobí ju suverénnou a nezávislou od jurisdikcií tretích krajín.

Téme umelej inteligencie sa venoval tiež Európsky parlament a ešte pred rokovaním výboru AIDA schválil na svojom plenárnom zasadnutí prvý **súbor odporúčaní týkajúcich sa budúcej európskej regulácie umelej inteligencie**.

Konkrétne sa legislatívna diskusia o umelej inteligencii bude zameriavať na tieto kľúčové oblasti:

- **Etický rámec:** Kládne sa dôraz na etické zásady, ktoré majú aplikácie umelej inteligencie dodržiavať vo všetkých ich fázach, od vývoja až po používanie, najmä ľudský dohľad, transparentnosť, zodpovednosť, právo na nápravu a rešpektovanie súkromia a ochrany údajov.
- **Občianskoprávna zodpovednosť:** Poslanci požadovali nový rámec pre občianskoprávnu zodpovednosť, ktorý by sa mal primárne zameriavať na „vysoko rizikovú umelú inteligencia“ a ktorý by

mal byť založený na tzv. objektívnej zodpovednosti za škody spôsobené takýmito aplikáciami. Takýto právny rámec by mal mať dvojaký cieľ: zaistiť právnu istotu pre podnikateľov a podporiť dôveru spotrebiteľov v nové technológie.

- **Práva duševného vlastníctva:** aby sa Európa mohla stať svetovým lídrom v oblasti umelej inteligencie, mal by sa vytvoriť vhodný rámec pre práva duševného vlastníctva. Poslanci požadovali najmä zavedenie záruk v patentovom systéme EÚ na podporu a ochranu inovácií a zdôraznili, že duševné vlastníctvo by sa malo priznávať iba ľuďom, čím sa popiera uznanie právnej subjektivity pre systémy umelej inteligencie.

Umelá inteligencia bola tiež stredobodom diskusií v Rade, kde nemecké predsedníctvo dňa 21. októbra vydalo **Záver o Charte základných práv v súvislosti s umelou inteligenciou a digitálnymi zmenami**. Podľa týchto Záverov je hlavným zdrojom obáv v súvislosti s umelou inteligenciou a základnými právami používanie biometrických nástrojov na verejných priestranstvách na účely hromadného sledovania. Ak sa majú takéto nástroje povoliť, Rada žiada, aby sa pre ne zaviedli „jasné právne požiadavky“. Opätovne sa zdôraznilo sa, že základné hodnoty EÚ spolu s právnou istotou sa považujú za základný predpoklad pre digitálne suverénnu Európu.

2. Regulácia digitálnych služieb

V októbrom vydaní Aktualít z EU legislatívy ([link](#)) sme priniesli základné informácie o pripravovanom Balíku opatrení v oblasti digitálnych služieb tzv. Digital Services Act (DSA), ktorý má zmodernizovať súčasný právny rámec pre digitálne služby a zaviesť novú reguláciu pre online platformy a digitálne trhy. K tomuto tzv. Digitálnemu balíčku vypracovali správy tri parlamentné výbory - **Výbor pre právne veci, Výbor pre vnútorný trh a Výbor pre občianske slobody**, o ktorých **poslanci Európskeho parlamentu hlasovali koncom októbra**. Hoci sa správy týchto výborov zaoberali rôznymi aspektami pripravovaného návrhu, všetky tri správy vzniesli obavy z dosahu personalizovanej reklamy a zbierania údajov o súkromí spotrebiteľov. Správy tiež naznačili konsenzus v tom, že platformy by nemali byť zodpovedné za nezákonné online správanie alebo obsah, pokiaľ si ich platformy nie sú vedomé. Správy tiež podporujú zachovanie súčasného zákazu pre členské štáty - nezavádzať všeobecné monitorovacie povinnosti pre sprostredkovateľov a zdôrazňujú potrebu rešpektovať základné práva pri regulácii online platforiem.

Správy boli schválené na plenárnom zasadnutí Európskeho parlamentu a hoci nie sú záväzné, stanovujú základné predstavy a postoj Parlamentu k legislatívnemu návrhu.

Okrem toho, 27. októbra bola **pracovnej skupine Rady pre telekomunikácie a informačnú spoločnosť predložená prezentácia Komisie o výsledkoch nedávnych verejných konzultácií o DSA** a navrhovanom novom nástroji hospodárskej súťaže, ktorý by mal byť začlenený do nového Predpisu o digitálnych trhoch (Digital Market Act).

Podľa Komisie by nová regulácia digitálnych služieb mala byť postavená na týchto blokoch:

- Harmonizované povinnosti náležitej starostlivosti pre poskytovateľov digitálnych služieb;
- Rozšírené povinnosti pre veľké platformy (tzv. gatekeepers);
- Aktualizácia režimu zodpovednosti pre online sprostredkovateľov;
- Vytvorenie národného a európskeho systému riadenia, ktorý bude dohliadať nad digitálnymi službami, s možnosťou ukladať sankcie.

Paralelne s týmto návrhom by mal byť pripravovaný Predpis o digitálnych trhoch, ktorý bude postavený na týchto blokoch:

- Zakázané praktiky (čierny a šedý zoznam);
- Mechanizmus vyšetrovania trhu s cieľom bojovať proti „nekalým praktikám“ veľkých platforiem a riešiť štrukturálne zlyhania trhu na digitálnych trhoch;
- Vytvorenie národného a európskeho systému riadenia, ktorý bude monitorovať, či sú digitálne služby v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže. Aj tento systém by mal obsahovať možnosť ukladať sankcie.

Aj v budúcich vydania Aktualít z legislatívy EÚ Vás budeme informovať o ďalšom vývoji pripravovanej regulácie digitálnych služieb. Očakáva sa, že balík opatrení v oblasti digitálnych služieb by mal zverejnený už 2. decembra.

3. Finančný sektor

Ešte v septembri Európska komisia predstavila svoj balík opatrení pre digitálne financovanie, ktorý zahŕňa o.i. aj Návrh nariadenia o krypto-aktívach a Návrh nariadenia pre Finančné služby – zvýšenie odolnosti proti kybernetickým útokom (nové pravidlá), ku ktorým aktuálne prebiehajú konzultácie – prijímanie spätnej väzby.

Finančné služby – regulačný rámec EÚ pre krypto-aktíva

Cieľom návrhu je ustanoviť harmonizovaný súbor požiadaviek na transparentnosť a zverejňovanie pre emisiu a obchodovanie s krypto-aktívami a zaviesť pravidlá pre dohľad nad poskytovateľmi krypto-aktív a ich emitentmi. Nariadenie má tiež posilniť ochranu spotrebiteľa pri vydávaní, obchodovaní, výmene a úschove krypto-aktív. Návrh nariadenia obsahuje aj opatrenia na zabránenie zneužívania trhu s cieľom zabezpečiť integritu trhov s krypto-aktívami.

Návrh nariadenia je pripravený tak, aby dopĺňal existujúce nariadenia. Má sa aplikovať na spoločnosti, ktoré vydávajú krypto-aktíva alebo poskytujú služby spojené s krypto-aktívami. Z rozsahu uplatňovania sú výslovne vylúčené krypto-aktíva, na ktoré sa už vzťahujú iné nariadenia, ako napríklad finančné nástroje podľa MiFID II, elektronické peniaze podľa smernice o elektronických peniazoch (EMD2), vklady podľa smernice o ochrane vkladov. Ďalej sa navrhuje, že nariadenie sa nebude vzťahovať na určité organizácie, napr. spoločnosti poskytujúce služby krypto-aktív iba spoločnostiam v rámci skupiny; úverové inštitúcie, inštitúcie finančných služieb a platobné inštitúcie budú tiež vyňaté z určitých ustanovení.

Navrhované pravidlá poskytujú jasný regulačný rámec pre európsky sektor krypto-aktív. Tento návrh zabezpečí, aby národné predpisy nebránili rozvoju sektora krypto-aktív. Na reguláciu sa použije nariadenie namiesto smernice, čím sa zabezpečí, že táto oblasť sektor bude ešte viac harmonizovaná ako iné finančné služby.

Finančné služby – zvýšenie odolnosti proti kybernetickým útokom (nové pravidlá)

Vzhľadom na čoraz väčšie využívanie informačných a komunikačných technológií (IKT) vo finančnom sektore má EÚ záujem aktualizovať svoje pravidlá s cieľom zabezpečiť, aby IKT systémy vo finančnom sektore odolávali bezpečnostným hrozbám a aby sa monitorovali externí poskytovatelia IKT služieb. Cieľom návrhu je regulovať tieto otázky na úrovni EÚ a harmonizovať tieto požiadavky vo všetkých členských štátoch.

Nariadenie by podľa jeho návrhu malo aplikovať najmä na finančné inštitúcie (napr. úverové inštitúcie, platobné inštitúcie, inštitúcie elektronických peňazí, investičné spoločnosti, poskytovateľov služieb krypto-aktív, emitentov krypto-aktív a ďalšie).

Nariadením sa plánuje zaviesť jednotné normy pre:

- 1 Manažment IKT rizík** (so zameraním na finančné inštitúcie) zahŕňajúci: ich organizáciu riadenie, vytvorenie pravidelne kontrolovaného a auditovaného rámca pre IKT risk manažment; ochrana a prevencia (bezpečnostné stratégie, politiky, postupy, protokoly a nástroje IKT); detekcia rizík, reakcia a obnovenie; opatrenia na zálohovanie, zdieľanie informácií a pod.;
- 2 Jednotný systém reportovania** (zameraný na finančné inštitúcie) zahŕňajúci: klasifikácie incidentov týkajúcich sa IKT; obsah, formát a centralizácia reportingu;

3 Digitálne testovanie prevádzkovej odolnosti (zamerané na finančné inštitúcie a testerov) zahŕňajúce: testovacie nástroje a procesy (technické normy, ktoré pripraví ESA - európske orgány dohľadu, čo je spoločný názov pre EBA, ESMA a EIOPA);

4 Opatrenia na riadenie rizika spojených s externými poskytovateľmi IKT, zahŕňajúce:

- požiadavky týkajúce sa zmluvných dojednaní uzavretých medzi poskytovateľmi služieb IKT a finančnými inštitúciami
- rámec dohľadu nad kritickými poskytovateľmi služieb IKT pri poskytovaní služieb finančným subjektom, vrátane postupov a podmienok na určenie, kto sa bude považovať za kritických externých poskytovateľov IKT služieb, určenie vedúcich orgánov dohľadu (EBA, EIOPA, ESMA), úloh a mechanizmov na ich uplatňovanie.
- Ukladanie administratívnych sankcií vo výške 1% (za deň) priemerného denného celosvetového obratu externého poskytovateľa služieb v oblasti IKT v predchádzajúcom obchodnom roku (avšak za obdobie nie dlhšie ako šesť mesiacov). O možnej trestnej zodpovednosti sa bude rozhodovať na úrovni členských štátov a členské štáty zabezpečia prijatie vhodných opatrení, aby príslušné orgány mali všetky potrebné právomoci na komunikáciu a aby mohli spolupracovať s ostatnými príslušnými orgánmi a EBA.

Proces prípravy návrhu nariadenia zrejme budú pozorne sledovať nielen finančné subjekty EÚ, ale aj hlavní poskytovatelia služieb v oblasti IKT - najmä veľkí poskytovatelia cloudových služieb. V súčasnosti je ťažké posúdiť, ktoré konkrétne subjekty by boli určené ako kritickí poskytovatelia služieb v oblasti IKT. Dá sa predpokladať, že kritériá splnia iba najväčší poskytovatelia služieb v oblasti IKT / cloud computingu.

Po nadobudnutí účinnosti nariadenia budú finančné subjekty musieť zabezpečiť, aby ich dohody s poskytovateľmi služieb tretích strán boli v súlade s kľúčovými zmluvnými ustanoveniami vyžadovanými nariadením a umožnili monitorovať riziká spojené s IKT a plniť si nové oznamovacie povinnosti. To si môže vyžadovať kontrolu zmluvných dojednaní na mnohých úrovniach reťazca outsourcingu a dá sa očakávať, že nariadenie bude to mať vplyv nielen na poskytovateľov služieb IKT, ale potenciálne aj na ich subdodávateľov.

4. Telekomunikačný sektor

Spojené kráľovstvo dokončuje plány na implementáciu nového Európskeho telekomunikačného kódexu

Do 21. decembra 2020 majú členské štáty EÚ čas na transpozíciu [Smernice, ktorou sa stanovuje Európsky kódex elektronických komunikácií](#) (EECC). Cieľom EECC je zaviesť jeden zo základných stavebných pilierov jednotného digitálneho trhu EÚ, pričom predstavuje významnú revíziu súčasného európskeho regulačného rámca v oblasti telekomunikácií, ktorá sa datuje už od roku 2009. Deklarovaným jadrom kódexu je vôľa podporovať konektivitu pri nasadení optických vlákien, ako aj 5G. Kódex preto obsahuje opatrenia na podporu väčších investícií do sietí s veľmi vysokou kapacitou, čo odráža ambície EÚ dosiahnuť rýchlu a pokrokovú konektivitu.

Ďalším dôležitým bodom EECC je zámer pokúsiť sa vyrovnať podmienky medzi tradičnými telekomunikačnými službami a tzv. over-the-top (OTT) službami. V dôsledku toho sa kódex pokúša po prvýkrát rozšíriť telekomunikačné pravidlá aj na komunikačné aplikácie OTT.

Slovensko sa rozhodlo v rámci implementácie EECC pripraviť úplne nový Zákon o elektronických komunikáciách, ktorý však podľa oficiálnych, verejne dostupných informácií je ešte stále v procese prípravy a návrh jeho znenia nie je zverejnený.

Spojené kráľovstvo sa zaviazalo implementovať nové telekomunikačné pravidlá EECC ako súčasť prechodného režimu Brexitu, pričom nedávno zverejnilo legislatívu transponujúcu požiadavky Európskeho kódexu elektronických komunikácií, ktorá bola už skôr avizovaná vyhlásením vlády.

Spojené kráľovstvo sa však pri implementácii mierne odklonilo od rámca, ktorý očakávala časť odbornej verejnosti a neimplementuje EECC úplne, a to najmä pri regulácii služieb OTT, ako sú rôzne služby zasielania správ a e-mail, známe ako interpersonálne komunikačné služby nezávislé od čísla (number independent interpersonal communication services - NI-ICS). Spojené kráľovstvo neupravilo doterajšiu definíciu elektronických komunikačných služieb tak, aby bola plne v súlade s definíciou v novom Kódexe. Výsledkom je, že anglický návrh definície elektronických komunikačných služieb zahŕňa iba služby prístupu na internet a z interpersonálnych komunikačných služieb len služby založené na číslach a akékoľvek ďalšie služby spojené s prenosom signálov (napríklad služby určené na podporu aplikácií medzi strojmi). Navrhnutá definícia tak neobsahuje širšiu kategóriu interpersonálnych komunikačných služieb, a to nielen služby závislé od čísla, ale aj služby od čísla nezávislé. Spojené kráľovstvo plánuje na NI-ICS služby uplatňovať len niektoré vybrané ustanovenia novej telekomunikačnej regulácie. Takáto užšie koncipovaná definícia elektronických komunikačných služieb bude mať aj ďalšie dôsledky, keďže na definíciu odkazujú aj ďalšie právne predpisy, ktoré by sa prípadne na služby NI-ICS, nezahrnuté v definícii, neaplikovali.

Uvedené odchýlenie od očakávaného spôsobu širšej implementácie je znakom určitej voľnosti pri implementácii smernice, ale aj istým prejavom odklonu Spojeného kráľovstva od plne jednotného európskeho rámca, ktorý môže byť po Brexite stále častejším javom aj v iných oblastiach.

5. Verejné konzultácie

Európska komisia

Názov	Termín
<u>Interoperabilné verejné digitálne služby - hodnotenie európskeho rámca interoperability a súvisiaca stratégia</u>	12. november 2020
<u>Služby elektronickej verejnej správy v celej EÚ (program ISA²) – záverečné hodnotenie</u>	13. november 2020
<u>Zavádzanie širokopásmových sietí – hodnotenie pravidiel EÚ v oblasti štátnej pomoci</u>	5. január 2021
<u>Finančné služby – zvýšenie odolnosti proti kybernetickým útokom (nové pravidlá)</u>	6. január 2021
<u>Finančné služby – regulačný rámec EÚ pre kryptoaktíva</u>	6. január 2021
<u>Odhaľovanie sexuálneho zneužívania detí na internete – dočasná výnimka z pravidiel ochrany súkromia pre špecifické technológie</u>	6. január 2021

Kontaktujte nás:

Katarína Ondrovičová
Advokátka

Tel: +421232332819
katarina.ondrovicova@twobirds.com

twobirds.com

Abu Dhabi & Amsterdam & Bratislava & Brusel & Budapešť & Kodaň & Dubaj & Düsseldorf & Frankfurt & Haag & Hamburg & Helsinki & Hong Kong & Londýn & Luxemburg & Lyon & Madrid & Miláno & Mníchov & Paríž & Peking & Praha & Rím & San Francisco & Šanghai & Singapur & Štokholm & Sydney & Varšava & Pridružená kancelária: Casablanca

Bird & Bird je medzinárodná advokátska kancelária skladajúca sa z Bird & Bird LLP a jej pobočiek a pridružených zastúpení. Bird & Bird LLP je registrované v Anglicku a Walse pod registračným číslom OC340318 a je regulované SRA – Regulačnou autoritou. Jej sídlom a miestom podnikania je 12 New Fetter Lane, Londýn, EC4A 1JP. Zoznam členov skupiny Bird & Bird LLP a nečlenov, ktorí sú vymenovaní za partnerov a ich príslušné odborné kvalifikácie, sú k dispozícii k nahliadnutiu na tejto adrese.